

AKTUELNO: Evropska nedelja imunizacije 2016.

28.04.2016

Nedelja imunizacije (24-30.4. 2016. godine) je godišnji događaj koji je opštiti cilj povećanje obuhvata imunizacijom jačanjem uverenja o potrebi zaštite svakog deteta od bolesti koje se mogu spremiti vakcinacijom, sa posebnim akcentom na decu iz teško dostupnih vulnerabilnih i marginalizovanih grupa, koji je inicirala SZO u oktobru 2005. godine, a učeće obeležavanje se uključila Srbija od početka. Obeležavanje ove jedanaeste nedelje po redu u Evropskom regionu, obeležava se istovremeno u svim regionima SZO pod sloganom "Povećajmo obuhvat imunizacijom".

Nedelja imunizacije u Evropskom regionu je inicijativa koja je koordinirana od strane Regionalne kancelarije SZO za Evropu u saradnji sa zemljama članicama i partnerima u cilju povećanja obuhvata i izgradnji pozitivnih stavova u vezi neophodnosti imunizacije. Imunizacija je rezultat kolektivne odgovornosti. Učinite sve da Vi i članovi Vaše porodice budete pravovremeno i potpuno vakcinisani.

Imunizacija je jedna od najuspešnijih javno zdravstvenih inicijativa. Imunizacijom se preveniraju bolesti, komplikacije i smrtni ishodi od vakcinama preventabilnih bolesti uključujući rak grla materice, difteriju, hepatitis B, morbile, zauške, veliki kašalj, zapaljenje pluća, dečiju paralizu, prolive izazvane rotavirusom, rubelu i tetanus.

Svake godine se registruje 2-3 miliona smrtnih ishoda od difterije, tetanusa, velikog kašala i malih boginja kod nevakcinisanih lica, a najviše kod dece ispod 5 godina života. Procenjuje se da svake godine ostane nevakcinisano 18,7 miliona dece u svetu, osnovnim vakcinama prema programom imunizacije.

Imunizacija je doprinela iskorenjivanju velikih boginja i doprinosi iskorenjivanju dečije paralize.

U 2015. godini navršilo se 17 godina od poslednjeg registrovanog autohtonog slučaja dečije paralize izazванog divljim poliovirusom u Evropskom regionu SZO (Turska 1998.). Sve zemlje regiona stekle su status zemalja bez poliomijelitisa u junu 2002. godine.

Prema podacima SZO, ukupan broj prijavljenih slučajeva dečije paralize na globalnom nivou u 2015. godini iznosio je 74 u odnosu na 350.000 iz 1988. godine (redukcija 99%). Ovo je do sada najmanji broj registrovanih slučajeva dečije paralize i svi su izazvani divljim virusom poliomijelitisa tip 1. Poliomijelitis se endemska održava samo u dve zemlje u svetu (Pakistan i Avganistan) i u njima su prijavljeni svi slučajevi u odnosu na 125 zemalja 1988. godine, kada je započeo proces iskorenjivanja ove bolesti. Od kraja septembra 2015. godine Nigerija ne pripada kategoriji endemskih zemalja za poliomijelitis i u njoj se beleži poslednji slučajevi dečije paralize izazvani polio virusom tip 3 (2012. godine).

Tip 2 virusa dečije paralize se ne registruje od 1999. godine u svetu, a od aprila ove godine sve zemlje koje u svojim programima imunizacije primenjuju oralnu polio vakciju trebalo je da isključe iz dalje primene vakciju koju sadrži vakcinalni polio virus tip 2.

Zahvaljujući globalnim naporima i strategijama u procesu iskorenjivanja dečije paralize, procenjuje se da je svake godine u poslednjih 10 godina spremeno registrovanje po 200.000 novih

sluÄ•ajeva bolesti u svetu. Procenjuje se da je oko 1,5 miliona smrtnih ishoda dece uzrasta do 5 godina Å¾ivota spreÄ•eno zahvaljujuÄ•ti primeni vakcine i vitamina A , gde je bilo potrebno.Â

Oko 80% svetske populacije Å¾ivi u regionima koji su sertifikovani od strane SZO, da su osloboÄ•eni od deÄ•ije paralize. Danas oko 13 miliona ljudi je sposobno da hoda, Å¡to Ä•ini broj onih koji bi po procenama bio paralisan da nije bilo vakcinacije. Ekonomskim modelovanjemÂ doÄ•ilo se do podatka da je svet uÄ•ijedno najmanje 40-50 biliona dolara u narednih 20 godina, zahvaljujuÄ•ti procesu iskorenjivanja ove opake bolesti.Â NajvaÅ¾niji benefit i uspeh je da nijedno dete na svetu ne doÄ•ivi teÄ•ike poslediceÂ bolesti - doÄ•ivotnu paralizu.Â Â Â Â

Â Â Â Â Â Â Â Â Pre uvoÄ•enja vakcine protiv malih boginja, koja je u primeni skoro 50 godina, procenjuje seÂ da je godiÅ¾injeÂ umiralo oko 2,6 miliona osoba svake godine. Â Â Â

U 2014. godini, Â 85% dece u svetu je Â primilo jednuÂ dozu vakcine protiv malih boginja do svog drugog roÄ•endana, u odnosu na 73% 2000. godine.Â U istom periodu je registrovana i redukcija smrtnih ishoda za 79%, a procenjuje se da je i spreÄ•eno 17,1 miliona smrtnih ishoda primenom vakcine kao najisplativije javno zdravstvene mere.Â U 2014. godini je registrovano 114.900 smrtnih ishoda morbila, oko 314 svakog dana, odnosno 13 svakog sata.Â Kod jednog deteta od dvadeset obolelih male boginje izazivaju zapaljenje pluÄ•ta, a od svakih hiljaduÂ dece koja dobiju male boginje, jedno ili dvoje Ä•te umreti.

Preko 22 000 sluÄ•ajevaÂ morbila je registrovano u EvropiÂ tokom 2015. godine u epidemijama (Kirgistan, BIH, Ruska Federacija, Gruzija, Italija, NemaÄ•ka, Kazahstan). Broj sluÄ•ajeva se odrÅ¾ava u odnosu na 2014. godinu, kao i teritorijalna distribucija. Genotip virusa koji dominira je D8.Â Na osnovu podataka ECDC, u 30 zemalja Evropske unije,Â prijavljena suÂ 3493 sluÄ•aja, od kojih 58 % Â•ine sluÄ•ajevi registrovani u Italiji i NemaÄ•koj. Oko 64% sluÄ•ajeva je laboratorijski potvrÄ•eno, a 89 % sluÄ•ajeva je imalo podatke o vakcinalnom statusu od kojih je 75% nevakcinisano. U uzrasnoj grupi Â ispod 5 godina je Ä•etvrtina sluÄ•ajeva, a u uzrastu preko 30 godina, 21%.Â Registrovan je jedan smrtni ishod i 6 sluÄ•ajeva sa akutnim encefalitisom.

Â Â U 1997. godini registrovana je poslednja veÄ•ta epidemija morbila u R.Â Srbiji, na teritoriji Kosova i Metohije sa 3948 obolelih (stopa incidencije 42,9/100.000) i 7 smrtnih ishoda (poslednji registrovani smrtni ishodi od morbila u Republici Srbiji). Stopa incidencije nakon 1998. godine kontinuirano beleÅ¾i trend opadanja sa 7,21 do najniÅ¾e registrovane vrednosti od 0,03/100 000 u 2005. i 2006.Â godini, daÂ bi doÄ•ilo do porasta u 2007. godini zbog epidemije morbila u Vojvodini (2,68/100.000). Nakon ove epidemije, zbog pada obuhvata i nagomilavanja osetljive populacije, registrujemo nove epidemije 2010/2011 (stopa incidencije 4,93/100.000), kao i 2014/2015 godine (stopa incidencijeÂ 5,35/100.000).

I dalje je neophodno raditi na osnovnim strategijama prema planu aktivnosti eliminacije morbila: dostizanju i odrÅ¾avanju obuhvata preko 95% u svim administrativnim jedinicama, dostizanju i odrÅ¾avanju indikatora kvaliteta u aktivnom nadzoru i sprovoÄ•enju dopunske imunizacije nevakcinisanih i nepotpuno vakcinisanih lica, kako bi seÂ dostigao cilj eliminacije morbila u najmanje 5 regiona SZO do kraja 2020. godine.

Dramatičan

pad obolenja od vakcina preventabilnih bolesti dovedi u poziciju neke zarazne bolesti da se one smatraju delom prošlosti u Evropi. Nasuprot tome, blizu milion osoba u Evropskom regionu SZO nije vakcinisano osnovim vakcinama i bolesti koje se mogu prevenirati vakcinacijom kontinuirano izazivaju obolenje, komplikacije/ sekvele i čak smrtnе ishode.

U prethodnim godinama, zemlje Evropskog regiona su suočene sa epidemijama malih boginja, rubele, zaučjaka koje se javljaju kod osjetljive populacije koja nije vakcinisana ili nije vakcinisana na vreme. Kako zarazne bolesti ne poznaju granice epidemije se šire iz zemlje u zemlju.

Imunizacija mora biti prioritet zbog 7 ključnih razloga:

1. Imunizacija

spačjava život

2. Imunizacija

je osnovno pravo, ali nije dostupno svima

3. Epidemije

predstavljaju ozbiljne pretnje

4. Zarazne

bolesti mogu da izazovu smrtni ishod

5. Zarazne

bolesti se mogu kontrolisati i odstraniti

6. Imunizacija je isplativa javno zdravstvena mera

Deci u zdravstvenim sistemima treba obezbediti bezbednu, efektivnu, dostupnu i efikasnu vakcincu

Dobro funkcionisanje imunizacionog sistema je jedan od

ključnih elemenata za snagu zdravstveni sistem i priprema zemlje za buduću javno zdravstvene izazove. Obuhvat imunizacijom je jedan od indikatora dostupnosti primarne zdravstvene zaštite i procene kapaciteta zdravstvenog sistema

Počelo

epidemije malih boginja i importovanje divljeg virusa dešije paralize predstavljaju i dalje zajedničke pretnje u oblasti zaraznih bolesti koje se mogu sprečiti imunizacijom za zemlje Evropskog regiona SZO, neophodno je intenzivirati sve aktivnosti predviđene planovima aktivnosti na održavanju statusa održavanja zemlje bez poliomijelitisa i eliminacije malih boginja u Republici Srbiji.

Vakcine su vremenom postale žrtve svoga uspeha,

jer se ne vede oboleli od tih bolesti,

već samo oni koji nisu imali priliku da obole, jer su vakcinisani.

Dostizanje i održavanje kolektivnog imuniteta populacije protiv
zaražnih bolesti bolesti vakcinacijom je suština zajedničkih npora u svim zemljama sveta.

Đžbrđ° Ä‡đ°njđµ rđ°đitđµljimđ°

Brđ°đurđ° - imunizđ°ciÑ~đ°

Brđ°đurđ° zđ° rđ°đitđµljđµ - pnđµumđ°đ°đ°nđ° bđ°đilđµst

Piđ°đ°đ°t - imunizđ°ciÑ~đ°